

వారి సఖి

దీపాలు పెట్టేవేళ. ఆయన క్లబ్ కి వెళ్ళారు. పేకాట వేసుకు
 కూచుని వీ పదింటికొకాని రాకు. వారు వచ్చేటప్పటికి
 నే రెండో యామంలో వుంటాను. ఆ చల్లారిపోయిన అన్నం
 కళ్ళు నులుపుకుంటూ పెట్టడం - ఆయన వంటకాలని వంకలు
 పెట్టూ తినడం - యిది నిత్యమూ అలవాటే. ఓ సినిమాకి
 గాని - ఏ స్నేహితులింటికొకాని బీచికిగాని వెళ్ళడమంటే
 పండగే నన్నమాట. ఎక్కడికైనా వెళ్ళాలి అంటే ఆయనకి
 మాడురోజులముందే అర్జీ పెట్టుకు - ప్రొద్దున్నా సాయంత్రం
 రావాడిస్తే ప్రాణసమానమైన క్లబ్ బీ - పేకనీ వదిలి నన్ను
 వుద్ధరిస్తున్నట్లు తీసుకెళ్తారు.

మావాళ్ళంతా మటుకు మాది ఆదర్శ దాంపత్యం
 అనుకుంటారు. ఎందుకంటే నే పుట్టింది పల్లెటూరు. ధైర్యం
 చేసి నన్ను మెట్రిక్ దాకా మావాళ్ళొక్కళ్ళే చదివించారు.
 అదీగాక మీవారు అందరి అల్లుళ్ళకి మల్లే ఆ చుట్టుపక్కల
 ఏ బడిపంతులో - కలక్టరాఫీసులో పనో చెయ్యక, ఆ ఎం.ఎ.
 డిగ్రీ చేత పుచ్చుకు, పట్నంలో ఆ డిగ్రీని విధిగా వుపయో
 గిస్తూ వుద్యోగం వెలిగిస్తున్నారాయను! ఇద్దరికీ ఇంగ్లీషు
 వచ్చు - అందుకని ఆదర్శదాంపత్యం మావాళ్ళ దృష్టిలో.

రాత్రి వంట వూర్తిచేసి జడవేసుకుంటున్నాను. వీధిలో
 కారు హారన్ పడేపడే చప్పుడవుతోంది. ఇంతట్లో మా

రామబంటు అప్పన్న వచ్చి “అమ్మగారూ - ఎవరో పెద్ద
కార్లో మనింటి కొచ్చారమ్మా - అయ్యగారిని అడుగు
తున్నారు” అన్నాడు.

అల్లుకునే జడని సగంలో వదిలి వీధిలోకి వెళ్ళాను.
ఫోర్డుకారులో ఒకావిడా యిద్దరు పిల్లలూ. “సుబ్బారావు ఇల్లు
యిదేనా? యింట్లో వున్నాడా? అని ఆవిడ ప్రశ్నించింది.

“కేరు” అంటూ స్వచ్ఛమైన హిందూ గృహిణిలా
లోపలికి ఆహ్వానించాను. కాని మనసులో ఎవరూ ఇంత
స్వతంత్రంగా అడుగుతుందని ఆలోచిస్తున్నాను. మనిషి దబ్బ
పండులా వుంది. కొంచెం పొట్టి. అందువల్ల కాస్త లావుగా
కనబడుతోంది. కట్టూ తీరూ చూస్తే చదువుకున్న పనితలా
వుంది. పిల్లలిద్దరూ చిలకల్లా వున్నారు పంజాబీ డ్రెస్సులో.

కూర్చున్నాం. అప్పన్న కుంపటి అంటించనా అన్నట్టు
చూశాడు. అంటించమని సౌంజ్ఞ చేశాను. సంభాషణ ఎలా
మొదలెట్టనా అని ఆలోచిస్తున్నాను. ఎంతో మాటకారి అని
పేరుపడ్డ నేను ఈ అపరిచిత వ్యక్తిని సంభాషణలో దించేం
దుకు యిబ్బంది పడుతున్నాను.

ఆవిడ యింటిని నాలుగుమూలలా పరకాయించి
చూస్తోంది. ఆఖరికి సోఫాసెట్టూ రేడియో అన్నా లేని మా
యిల్లు ఆవిడ కంటికి యింపుగా ఎలా తోస్తుంది? గోడకు
వేలాడేసిన మా పెళ్ళి ఫోటోను తీక్షణంగా చూస్తోంది. మా
పక్కంటావిడకు మల్లే దానికి పువ్వులహారం వెయ్యనందుకు
నన్ను నేనే అభినందించుకున్నాను.

ఆ చంచలాక్షి తన దృష్టుల్ని నాపై మరల్చి “మాది బందరు. మీవారు నేను క్లాస్ మేట్స్” అంటోంది.

నేను వెంటనే అందుకున్నాను. “అంటే మీ పేరు సుగుణకదూ? వారు ఎప్పుడూ చెపుతూ వుంటారు మీమ్మల్ని గురించి. పాపం ఇంట్లో లేరు” అన్నాను.

“మీమ్మల్ని చూసేందుకు వచ్చాను. అనిల్ని ఎల్లాగా ఎరుగుదును. యిన్నాళ్ళనుంచి ఎడ్రసు తెలియక మదనపడ్తున్నాను. మొన్న మా ఇద్దరికి కామన్ ఫ్రెండ్ గిరిశం కనబడి, అడ్రసు యిచ్చాడు. మా కిక్కడికి ట్రాన్స్ ఫర్ అయినట్టు మీ వారికి తెలియదూ!”

అయిదేళ్ళక్రింద, అంటే మా పెళ్ళికి, మీ తమ్ముడొచ్చాడుట. అంతే - అప్పటినుంచి మీ సంగతులే తెలియడంలేదు. అప్పుడు మీరు కటకంలో వున్నట్టు చెప్పాను. ఈ మధ్య మీ సంగతులు తెలియడంలేదు.”

“మూడు నెల్లయింది యీ వూరికి ట్రాన్స్ ఫర్ అయి. అప్పటినుంచి ప్రయత్నం మీమ్మల్ని కలుసుకోవాలని. యిల్లు తెలిసిందిగా వస్తూ పోతూ వుండచ్చు.”

ఇంతకీ ఆవిడ భర్తగారి వుద్యోగమేమిటో నాకు తెలియదు. ఎల్లా అడగాలా అని అనుకుంటుంటే అప్పన్న “అమ్మగారూ!” అని వంటింట్లోంచి కేక పెట్టాడు. ‘హిందూ’ ఆవిడ ముందు వుంచి లోపలికెళ్ళి టీ తయారు చేశాను. పట్టుకొచ్చేవేళకి పిల్లలు ‘వెళదాం’ అని మారాం మొదలెట్టారు.

టీ సేవించాక “మా అడ్రసు యిస్తాను. మీరూ సుబ్బి
రావు రండి” అంది హాండ్ బాగ్ తెరుస్తూ.

“అల్లాగే” అన్నాను.

వారాయన విజిటింగ్ కార్డు యిచ్చింది. వెళ్తూ “తప్ప
కండా వస్తారుగా రేపు ఆదివారం ఆరింటికి” అంది. తల
వూపాను.

మా వారు నా పెళ్ళికి ముందు గ్రంథ సాంగులని
ప్రతీతిపడ్డారు. అంత చిన్నతనంలోనే అన్ని గొడవల్లో పడ్డ
కుర్రాడు పెళ్ళయాక అమ్మాయితో సరిగ్గావుంటాడో లేదో
అని మా అమ్మ జింకింది. స్కూల్ ఫైనల్ పాసయి బందరులో
యింటరు చదువుకు వెళ్ళారు. ఆ యేడు సుగుణకూడా జూని
యర్ లో ప్రవేశించిందట. వీరిద్దరూ ముందు నోట్సులు
మార్చుకోడంతో మొదలుబెట్టి, చివరికి చివరికి ప్రేమలో
బుడుగూ బుడుగూ ముణకలుదాకా వచ్చారట. సుగుణ
తండ్రి తాసిల్దారు. ఒక్కగాను ఒక్క అమ్మాయికి అల్లారు
ముద్దుగా చదువు చెప్పిస్తుండేవాడు. కాలేజీ వార్షికోత్సవాల్లో
సుగుణ నాట్యం, మావారి కవిత్వం తప్పకుండా వుండేవిట.
లలిత కళల్లో ప్రవేశమున్న వీళ్ళిద్దరూ ప్రేమికులై ఊరు
కున్నారట.

మూడేళ్ళు ప్రేమించుకుంటూనే యిద్దరూ బి. ఏ.
లోకి వచ్చారు. ఈ లోపల మావారు కృష్ణశాస్త్రి -
నందూరిలాంటి కవుల పాటలూ - పద్యాలూ అన్నీ వల్లిం
చేస్తూ, సుగుణ ఆయన వంటిగా కలుసుకున్నప్పుడు అప్ప
జెప్పేస్తూండేవారట.

వారిద్దరూ విహంగాల్లాగ - స్వేచ్ఛగా ఎగిరిపోదామని ప్రేమగాలిని పీలుస్తూ - ప్రేమలోనే బతుకుతూ వుందామనీ కలలు కంటూండేవారట. వీరి రోమాన్సు ప్యూన్ నుంచి, ప్రిన్సిపాల్ దాకా అందరికీ తెలిసిందే! ఈ వార్త సుగుణ తండ్రికి తెలిసింది. అమ్మాయిని ఏ కలక్టరు కొడుక్కో యిద్దామనుకుంటే, కలక్టర్ రాఫీసు హెడ్డుగుమాస్తా కొడుకుతో కూతురు ప్రేమకలాపాలు ఆయనకు నచ్చలేదు. మెల్లిగా సంబంధాలు వెతికారు. అమ్మాయి చదువుని అక్కడికి కట్ట బెట్టించి కలక్టరుగారి అబ్బాయికిచ్చి పెళ్ళిచేశారు.

ఇంక మావారి అవస్థ చెప్పాలి! చెట్లనీ - పిట్టలనీ - కాలేజీ గోడల్ని ఆఖరికి గేటు వాచర్ని గూడా అడిగేరట. "సుగుణ ఏది?" అని. ఏదేమిటి కలక్టరుగారి కోడలయింది; ఇంకో రెండేళ్ళలో ఆఫీసరుగారి భార్యగా కులుకుతూ వుంటుంది అని చేతనాచేతనములన్నీ ఏకగ్రీవంగా చెప్పాయి.

సుబ్బారావుగారి ప్రేమ హృదయం చితికి సుగుణ వియోగాన్ని భరించలేక ఆత్మహత్యకు పరికరాల్ని కూర్చుకునే ప్రయత్నంలో వుండగా తండ్రివచ్చి కొడుకుని జాగ్రత్త చేసుకున్నాడు. ఒక ఏడంతా యింట్లో కూచున్న మావారు కొంచెం తమాయింతుకు - తిరుగ చదువులో ప్రవేశించేందుకు వప్పుకున్నారు.

తరవాత ఎం. ఎ. పూర్తి అవటం, కాలేజీ జీవితం నాటి దుడుకుతనం - ప్రేమ పైత్యం యిత్యాదులు తగ్గి నన్ను పెళ్లాడటం జరిగింది.

పెళ్ళయిన కొత్తలోనే వారి ప్రేమానుభవాలు

వకరువు పెట్టారు నాతో. కాని వాటిల్లో ప్రముఖపాత్రయిన సుగుణను మటుకు యీనాటిదాకా వారు తలుస్తూనే వుంటారు.

ఆ మధ్య గవర్నరు సన్మాన సందర్భంలో యీ సుగుణ నాట్యం చేసిందని పత్రికలో పడింది 'అలాంటి గొప్ప స్త్రీకి తను కొన్నాళ్ళన్నా ప్రియుణ్ణి అయ్యానని గర్వంగా వుంది' అనేవారు.

ఆయన సుగుణా తనూ ప్రేమించుకున్న దినాలను గురించి చెపుతూంటే తామో దేవతలూ - నేనో మానవాంగ ననూ - నా అదృష్టంకొద్దీ తనకు నేను భార్యనయాను - అనే ధోరణిలో మాట్లాడుతుండేవారు. మొదట్లో నాకు ఉడుకుమోతనంగావున్నా రానురాను ఆ ధోరణి అలవాటైంది.

రాత్రి వారు యింటికొచ్చిన తరువాత తమ ఆరాధ్య దైవం - సుగుణాదేవిగారు విచ్చేశారని చెప్పాను. రాత్రి రెండు గంటలదాకా నన్ను నిద్దర పోనీలేదు. "ఎలానిల్చుంది? ఏ వైపు ముఖం తిప్పింది? ఎన్ని డిగ్రీల కోణంలో ముఖం ఉంచింది? చిరునవ్వులో పెదాలు సన్నగా వంగాయా? ఎంత లావుంది? నన్ను గురించి ఎన్ని సార్లు అడిగింది?" యిలా విసిగించి చంపారు.

మరుసటి ఆదివారం నేను సుగుణ యింటికి వెళ్ళేందుకు మొహమాట పడ్డాను. "అయినా వాళ్ళిద్దరూ ఎన్నాళ్ళ వియోగానంతరమో కలుసుకుంటున్నారు - మధ్య నేనెందుకు?" అని వారిని పంపాను.

ఆ నాటి రాత్రి వారు వచ్చేదాకా నిద్రపోకుండా ఆత్రంగా కనిపెట్టుకూకాచున్నాను. పదింటికి వచ్చారు. ఇంక వచ్చింతరువాత మొదలెట్టారు. ఒక టే ధోరణి! ఆవిడ భర్త లేబర్ ఆఫీసరట. అడయారులో పెద్ద బంగాళా. సరే— కారు మాయింటికే వచ్చిందిగా! భర్త ఆవిడకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం యిస్తాడుట. వీరు వెళ్ళే వేళకి ఆయన యింట్లో లేరు. రాత్రి పది దాటితేగాని రాడుట. చివరికి సుగుణాదేవి భర్తను మావారు చూడకుండానే వచ్చేళారు. ఎంతో ఆప్యాయంగా నవ్వుతూ కాలేజీ రోజుల్లోలాగే మాట్లాడిందట. పిల్ల లిద్దరిచేతా నాట్యం చేయించిందట. మేడమీద పెద్ద డ్రాయింగురూము, రేడియో, పెద్దపెద్ద సోఫాలు—కార్పెట్టు— ఇల్లు దేవేంద్ర భవనంలా వుందట. “మీ ఆవిడ అంత ఫార్వర్డుగా వుండదా?” అని అడిగిందట. ఈయనకి తల కొట్టేసి నట్టయిందట. నన్ను కూడా లేడిస్ క్లబ్ లో మెంబరు చేయిస్తానందిట. వచ్చే ఆదివారం తప్పక మా యిద్దరినీ రమ్మనమని ఆహ్వానించింది. ఆనాడు ఆమె భర్తగూడా యింట్లో వుంటారని చెప్పింది. యాపిల్సు ముక్కలు ఎంతో నాజూగ్గా తరిగి పెట్టిందిట. కత్తి పట్టుకున్న ఆమె వేళ్లు చూస్తే మావారికి వొళ్ళు జల్లుమన్నదిట. యిల్లా నడిచింది—ధోరణి.

మళ్ళీ ఆదివారం వచ్చేదాకా ప్రతిరోజూ మా యిద్దరికీ సుగుణ మాటలే! విసుగెత్తి “నేను రాను. మీరుకావాలంటే వెళ్ళండి” అన్నాను. “నీకు ఆవిడనుచూస్తే జెలసీ” అని మొదలెట్టారు. ఎప్పుడూ లేంది ఆనాడు నన్ను బీచికి వారం తట వారే తీసుకెళ్ళారు. సంభాషణ, నీరు పల్ల మెరుగు

అన్నట్లు సుగుణవైపు తిరిగింది. "ఆడవాళ్లు సహజంగా తాము పొందలేనివి యితరులు పొందితే వోర్వలేరనీ-ఆఖరికి వాటిని పొందే మార్గమన్నా వెతకరనీ-సుగుణలాంటి విజ్ఞాన వతుల స్నేహంవల్ల నాలోని మంకుతనాన్ని రూపుమాపు కోవాలనీ, నాకు పాఠం బోధించ మొదలుపెట్టారు. నే చదివిన ఇంగ్లీషు తెలుగు నవలల్లోని నాయికలు మిడిమిడి జ్ఞానం చేత భర్తకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం యివ్వాలనీ - అప్పుడే దాంపత్యం ఆదర్శయుతంగా వుంటుందనీ చెప్తూ వచ్చారు. నాచెయ్యి పైన వుండేందుకు, నాది విశాల హృదయం అని నిరూపించుకునేందుకూ మనసులో యిష్టం లేకపోయినా ఆదివారం యిద్దరం సుగుణగారింటికి బయలుదేరాం.

మేము అడుగుపెట్టే వేళకి సుగుణ భర్త వొక్కరే డ్రాయింగురూములో వున్నారు.

మాకు మేము పరిచయం చేసుకున్నాము.

వారికి; సుగుణకూ మా వారికి మధ్య జరిగిన రాకపోకలు తెలియవని గ్రహించుకున్నాను. క్రిందికి భార్యకోసమై కబురంపారు. మనిషి నల్లగా పోడుగ్గా వున్నాడు. నిండ్లైన విగ్రహం. అంతా బాగానేవుంది. గది నాలుగు మూలలా పరకాయించాను. విలువైన వస్తువులతో అలంకరించబడింది. ఇంతలోనే సుగుణ వచ్చారు. రెండు జడలు - పార్శ్వకట్టూ మనిషి మొన్నటికంటే యీనాడే బాగుంది. ప్రత్యేకాలంకారమా? మమ్మల్ని ఆ రాత్రి భోంచేయమని భార్య భర్తలు బలవంతం పెట్టారు. తలవొగాం. మాటలో అంతా చాలా

పుత్సాహంగా పాల్గొన్నాం. సుగుణా మావారూ జీవిత
పుస్తకాల్లోని పుటలు తిరగేస్తున్నారు.

సుగుణ భర్త-రాజకీయాలు ఫిల్ములు-వార్తాపత్రికలు
ఒక టేమిటి ప్రతి విషయం నాతో మాట్లాడారు. ఆయన
మాటకారి. మొదట్లోని భయం తగ్గినా నా అభిప్రాయాలని
ధైర్యంగా బయటపెట్టాను. ఆయన చాలామట్టుకు నాతో
ఏకీభవించారు. రెండుగంటలు యిట్టే గడిచాయి.

క్రిందనుంచి భోజనాలకి పిలుపు వచ్చింది. అంతా
మెట్లు దిగుతున్నాం ముందు మావారు, ఆపైన సుగుణ
తర్వాత నేను-వెనక ఆఫీసరు. మెట్లు గుండ్రంగా వున్నాయి.
సుగుణా మావారూ మెలిక తిరిగారు. రెండో మెట్లు దిగానో
లేదో అంతవరకు హుందాగా మాట్లాడుతున్న ఆఫీసరు నా
చెంగుపుచ్చుకు లాగాడు. ముచ్చెమటలు పోశాయి. వొళ్ళు
మండి ఆ చేత్తో ఆయన లెంపమీద ఒకటి వడ్డించి ఒక్క
దూకుని మెట్లు దిగాను.

మావారితో వెంటనే వెళ్ళాలని నిక్కచ్చిగా చెప్పాను.
సుగుణ తెల్లపోయింది. ఆఫీసరుగారు ముఖం చెల్లక కిందకు
రాలేదు. మావారు ధూములు ధాములతో బయటికి తీసు
మావారు కొచ్చారు. బస్సువచ్చేలోపల జరిగిన సంగతి వారికి
చెప్పాను. వుగ్రులై పోయారు. కిక్కురుమంటే వొట్టు.

ఇది నాలుగేళ్ళక్రింద సంగతి. నే నెప్పుడన్నా సుగుణా
వాళ్ల మాట ఎత్తితే మావారు నిశ్శబ్దంగా నావంక చురచురా
చూస్తారు. మళ్ళీ వాళ్ళ ఖబురు తెలియలేదు మాకు.